

PRAVILNIK ZA RAZVRŠČANJE STRANK

Vsebina

Pravilnik za razvrščanje strank	3
I. Uvod	3
II. Pravila razvrščanja, sprejeta v Banki	4
II.1. Pravila razvrščanja	4
Razvrstitev je dodeljena vsaki Stranki v postopku razvrščanja, obvestilo o razvrstitvi pa je podano, ko se oblikuje razmerje.....	4
II.2. Odločitve glede razvrstitve navzgor ali navzdol	4

Pravilnik za razvrščanje strank

I. Uvod

Direktiva MiFID (Markets in Financial Instruments Directive (2004/39/EC, v nadaljevanju "Direktiva"); ki je v Sloveniji implementirana z Zakonom o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/2007; z vsemi nadaljnjimi spremembami) med svojimi cilji varstva vlagateljev omogoča različne ravni varstva glede na posebnosti posamezne kategorije vlagateljev.

Razvrščanje Strank je torej osrednjega pomena, saj določa:

- stopnjo zaščite, dodeljeno Stranki¹, ter informacijske obveznosti;
- stopnjo odgovornosti posrednika za opravljene storitve;
- postopke uporabe pravil ravnanja.

Direktiva (ZTFI) določa za razvrščanje Strank naslednje tri kategorije:

- Profesionalne stranke: Profesionalna stranka je Stranka, ki ima »izkušnje, znanje in sposobnost, da lahko sama sprejema investicijske odločitve in pravilno oceni tveganje, ki ga prevzema.« Razlikuje se lahko med dvema vrstama Profesionalnih strank: tiste, ki jih Direktiva (ZTFI) pooblašča za vključitev v kategorijo po definiciji MiFID (ZTFI) in tiste, ki se lahko štejejo za Profesionalne stranke »na zahtevo«, to je tako, da zaprosijo in jim je dopuščena takšna razvrstitev.
- Primerne nasprotno stranke: ta kategorija je bila zagotovljena le za nekatere vrste investicijskih storitev². Ta kategorija vključuje subjekte, ki jim regulatorji prisodijo nižjo stopnjo zaščite, in za katere ne veljajo določena pravila ravnanja, zlasti pravila, ki urejajo najboljše izvedbe, ustreznost in združevanje naročil in jih je. nasprotno, potrebno upoštevati pri poslovanju z drugimi vrstami Strank;
- Neprofesionalne stranke: To je preostala kategorija, ki vključuje vse Stranke, razen Profesionalnih Strank in Primernih nasprotnih strank.

Vsaka od kategorij Strank, predvidena v direktivi (ZTFI), ustreza sklopu pravil in ravni varstva, ki se od drugih delno razlikuje.

Pod določenimi pogoji direktiva (ZTFI) določa možnost spremembe statusa iz ene kategorije v drugo, ter s tem tudi možnost spremembe ravni varstva, pripisane Stranki s strani posrednika.

Stranki je vedno mogoče pripisati višjo raven varstva, in sicer na zahtevo Stranke in/ali na pobudo posrednika (degradacija Primerne nasprotno stranke na raven Profesionalne ali Neprofesionalne Stranke, ali pa degradacija Profesionalne Stranke na raven Neprofesionalne Stranke).

Prenos iz kategorije z nižjo stopnjo varstva (nadgradnja Neprofesionalne stranke na raven Profesionalne stranke) je dovoljen le, če to Stranka izrecno zahteva, in le po predhodni oceni posrednika.

1. V skladu s čl. 4, odstavkom 1, točko 10 direktive MiFID (2004/39/ES) je "stranka" vsaka fizična ali pravna oseba, za katero investicijsko podjetje opravlja investicijske in/ali pomožne storitve. Vsebinsko enaka definicija stranke je podana v prvem odstavku 12. člena ZTFI. Znotraj banke so Stranke označene s kodo za razvrščanje Strank - notranjo kodo, ki združuje vse odnose, registrirane na podjetje.

2. Izvrševanje naročil za račun strank, poslovanje za svoj račun, sprejemanja in posredovanja naročil in pomožne storitve.

Namen tega dokumenta je opisati merila, ki jih je Banka sprejela v zvezi z razvrščanjem Strank v zvezi z opravljanjem investicijskih ali pomožnih storitev.

Razvrščanje izvedejo poslovne enote ob sklepanju pogodbenega razmerja.

Evidenca podatkov, ki se nanašajo na razvrščanje (in morebitnih sprememb v razvrstitvi) se shrani za obdobje najmanj pet po izteku leta, v katerem je bilo zaključeno poslovno razmerje.

II. Pravila razvrščanja, sprejeta v Banki

II.1. Pravila razvrščanja

V skladu z direktivo MiFID (2004/39/ES) (ZTFI) se v Banki Stranke razvrščajo kot sledi:

- Profesionalne stranke (po definiciji MiFID (ZTFI) /na zahtevo): pravne osebe, ki posedujejo izkušnje, znanje in sposobnost, da lahko same sprejemajo investicijske odločitve in pravilno ocenijo tveganja, ki jih prevzamejo, in da delujejo v skladu z merili, določenimi v direktivi MiFID (2004/39/ES) Priloga II, točka I (207. člen ZTFI) ;
- Primerne nasprotne stranke: subjekti, ki so podrobno opisani v direktivi MiFID (2004/39/ES), del II, čl. 24 (235. Člen ZTFI);
- Neprofesionalne stranke: to pomeni Stranke, ki niso Profesionalne Stranke³;

Vse osebe javnega prava⁴, ki ne izpolnjujejo zahtev, da bi jih upoštevali kot Profesionalne Stranke, se uvrščajo med Neprofesionalne stranke.

Banka nenehno preverja prisotnost (za nove Stranke, vpisane v glavno datoteko) ali stalno zadovoljstvo oziroma pridobitve (za obstoječe Stranke) zahtev glede velikosti, ki so potrebne za uvrstitev med Profesionalne stranke po definiciji MiFID - za nove Stranke ob vstopu v pogodbo o naložbenih storitvah, za obstoječe Stranke pa redno (vsaj dvakrat na leto). Če spremembe v zahtevah po velikosti rezultirajo v potrebi po spremembi razvrstitve, mora odgovorni upravnik o tem Stranko obvestiti.

Razvrstitev je dodeljena vsaki Stranki v postopku razvrščanja, obvestilo o razvrstitvi pa je podano, ko se oblikuje razmerje.

II.2. Odločitve glede razvrstitve navzgor ali navzdol

Kot privzeto, v skladu s pravili direktive MiFID (ZTFI) za razvrščanje, Banka razvršča vse fizične osebe kot »Neprofesionalne stranke«.

3. Sledeče je potrebno upoštevati kot neprofesionalne Stranke v skladu s pravili MiFID o razvrščanju: fizične osebe in pravne osebe, ki ne opravljajo gospodarske dejavnosti (npr. občinski organi, pokrajinske vlade in verske ali neprofitne organizacije), ali tiste, ki kljub opravljanju poslovne dejavnosti, ne izpolnjujejo količinskih zahtev, ki jih narekuje direktiva MiFID.

4. Nacionalne in regionalne vlade, javni organi ki upravljajo z javnim dolgom, centralne banke, mednarodne in nadnacionalne institucije, kot so Svetovna banka, Mednarodni denarni sklad, Evropska centralna banka, Evropska investicijska banka in druge podobne mednarodne organizacije.

Znotraj poslovne ravni Neprofesionalnih strank⁵ Banka ne sprejema zahtev za nadgradnjo Stranke, razen če je zadevna Stranka vnaprej zahtevala degradacijo in še vedno predstavlja dimenzijske zahteve, določene v direktivi MiFID (2004/39/ES), Priloga II, del I, točka (2) (207. Člen ZTFI) v času zahtevka za posodobitev.

Banka v vseh primerih od Strank sprejema zahteve po degradaciji. Zahtevki po degradaciji morajo biti podani v pisni obliki in morajo biti podpisani s strani korporativnega sveta ali osebe z ustreznimi pooblastili⁶.

Znotraj poslovne ravni majhnih in srednje velikih podjetij ter korporacij lahko Stranke zahtevajo, da Banka posodobi njihov status in tako spremeni nivo varstva, ki jim je bil pripisan v procesu razvrščanja. V zvezi z možnostjo nadgradnje in degradacije, Banka:

- ne izkoristi možnosti, da razvrsti velika podjetja kot Primerne nasprotne Stranke, in zato ne sprejema zahtev za nadgradnjo iz Neprofesionalne ali Profesionalne Stranke v Primerno nasprotno stranko;
- omogoča svojim Strankam, da zahtevajo nadgradnje iz Neprofesionalne v Profesionalno stranko le na splošni podlagi (to je, za vse vrste produktov in storitev) ali v omejitvi na finančne instrumente, ki niso derivati. Strankino sprejetje takšnih zahtev je predmet posebnega preverjanja primernosti, ki je izvedena skladno z določili 208. In 209. Člena ZTFI;
- omogoča svojim Strankam, da zahtevajo degradacije iz Primernih nasprotnih strank v Profesionalne ali neprofesionalne Stranke, ali pa iz Profesionalnih v neprofesionalne Stranke. V takih primerih se lahko zahteva oblikuje na splošni podlagi ali samo za derivate, ob ohranjanju razvrstitve, ki jo je Banka dodelila za naložbene produkte, ki niso derivati. Sprejetje takega zahtevka ni predmet ugotavljanja posebnih zahtev;
- omogoča Strankam, ki so v preteklosti že zahtevale degradacije iz Primerne nasprotne stranke v Profesionalne ali Neprofesionalne stranke, ali pa iz Profesionalnih v Neprofesionalne stranke, da obnovijo prej pripisano razvrstitev, pod pogojem, da še naprej izpolnjujejo zahteve.

Zahtevki Strank po nadgradnji ali degradaciji, v primeru izpolnjevanja prej navedenih pogojev, morajo biti oddani v pisni obliki, preverjeni v smislu primernosti⁷ v okviru Banke, in morajo biti podpisani s strani korporativnega sveta ali osebe, ki ima ustrezna pooblastila znotraj Strankine strukture upravljanja⁸. V primeru zahtevka za nadgradnjo ali degradacijo za pravne osebe mora biti pisna oblika podpisana s strani zakonitega zastopnika ali pooblaščenega odvetnika.

Banka preverja prvo izpolnjevanje (za nove Stranke, vnesene v sistem) ali stalno izpolnjevanje (pri obstoječih Strankah) zahtev glede velikosti, ki so potrebne za uvrstitev med Profesionalne Stranke po definiciji MiFID – za nove Stranke ob sklenitvi pogodbe o investicijskih storitvah, za obstoječe Stranke pa redno (vsaj dvakrat letno).

Če spremembe v zahtevah po velikosti rezultirajo v potrebi po spremembi razvrstitve, mora odgovorna oseba Banke o tem Stranko obvestiti.

5. Ta raven vsebuje Mass, Magnifica, Zasebna in majhna podjetja.

6. Zakoniti zastopnik ali druga oseba, ki so ji bila podeljena zahtevana pooblastila za zastopanje (navadno zastopanje) v poslih s tretjimi osebami.

7. Preverjanje Primernosti bo potekalo v skladu z merili bančnih procesov, skladno z določili 208. In 209. Člena ZTFI.

8. Zakoniti zastopnik ali druga oseba, ki so ji bila podeljena zahtevana pooblastila za zastopanje (navadno zastopanje) v poslih s tretjimi osebami.